

Силабус курсу Політична конфліктологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 4. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к. політ. н., доц. Томахів Володимир Ярославович

Контактна
інформація

wtomahiv@ukr.net +380673540250

Опис дисципліни

Дисципліна «Політична конфліктологія» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо розуміння природи політичних конфліктів. Дисципліна орієнтує на розкриття змісту, видів, динаміки розвитку, специфіки форм прояву політичних конфліктів у сучасному світі та в Україні, значення ролі переговорів у політичних конфліктах, набуття практичних навичок у їх розв'язанні, вироблення вмінь прогнозувати, аналізувати і контролювати конфліктну ситуацію. Вона також сприяє розкриттю політологічних аспектів російсько-українського збройного військово-політичного, конфлікту, характер та ідеологічну складову російсько-української війни.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	Тема 1. Предмет і методи політичної конфліктології	Знати сутність поняття конфлікту, особливості категоріального апарату, об'єкту, предмету, методів політичної конфліктології, техніку і процедуру конфліктологічних досліджень.	Поточне опитування
2 / 1	Тема 2. Генеза уявлень про конфлікт	Пояснювати як сформувалися уявлення і погляди на конфлікт у різні епохи, яка роль приділялася конфлікту в тих чи інших філософських системах. Аналізувати період другої половини XIX — XX вв., коли сформувався науковий підхід до дослідження конфліктів та відбулося становлення конфліктологічної парадигми вивчення суспільства.	
2 / 1	Тема 3. Конфлікт як явище соціального життя	Пояснювати конфлікт як про соціальний феномен, що грає значну роль у процесі розвитку суспільства, сфери його прояву. Аналізувати основні причини виникнення конфлікту і стадії його	

		розвитку, різні типи конфліктів, їх позитивні та негативні сторони в суспільно-політичному житті	Поточне опитування
2/ 1	Тема 4. Особливості виникнення політичних конфліктів і методи їх аналізу	Аналізувати специфіку політичних конфліктів, які відіграють особливу роль у житті сучасного суспільства. Пояснювати політичну владу як предмет політичного конфлікту, вміти виявляти і її вплив на перебіг конфліктів у різних сферах.	
2 / 2	Тема 5. Типологія, динаміка, структура і функції політичних конфліктів	Вміти з'ясувати специфіку політичних конфліктів за допомогою вивчення особливостей їх типології, етапи розвитку, складу учасників і виконуваних функцій. Аналізувати роль конфлікту в процесах політичної боротьби, перерозподілу й утримання влади, основних учасників політичних конфліктів, проблему співвідношення політичного конфлікту і кризи, виходу з кризових ситуацій.	
2 / 2	Тема 6. Інституалізація політичних конфліктів	Аналізувати роль і функції інституалізації політичних конфліктів. Вміти виявляти як позитивні функції інституалізації так і її негативні риси - імовірність підміни інтересів суспільства інтересами окремого політичного угруповання, що може відігравати негативну роль у процесі врегулювання конфлікту.	
2 / 2	Тема 7. Попередження політичних конфліктів	Виявляти різні типи політичних ситуацій, що вимагають чи запобігання чи стимулювання конфлікту. Аналізувати проблеми конфліктного моніторингу, питання ініціювання політичних конфліктів, їхнього впливу на життя різних груп і організацій. Подавати пояснення про конфлікт як спосіб соціального управління, що може використовуватися політичними структурами поряд зі стратегією суспільної згоди.	
4/ 2	Тема 8. Насильство в політичних конфліктах	Розкривати питання, пов'язані із застосуванням насильницьких методів як форми політичної боротьби. Здійснювати порівняльний аналіз насильницької і ненасильницької парадигм у політиці, проблем використання сили в процесі державного управління та у міждержавних відносинах.	
2/ 2	Тема 9. Теоретичні напрямки дослідження і практична діяльність із врегулювання конфліктів	Розкривати основні поняття, що використовуються при аналізі проблем впливу на конфлікт. Аналізувати теоретичні передумови врегулювання конфліктів і питання про використання науково-теоретичних розробок на практиці.	

2 / 2	Тема 10 Третя сторона у врегулюванні конфлікту	Аналізувати поняття "третя сторона конфлікту" і розкривати різноманітні аспекти її участі в конфлікті. Пояснювати посередництво як необхідний фактор при врегулювання, більшості конфліктів. Знати про різні види посередництва, діяльність посередницьких організацій у міжнародних і внутрішньодержавних конфліктах.	
2 / 2	Тема 11. Переговори як засіб врегулювання конфлікту	Пояснювати переговори як особливий тип взаємодії, спрямований на врегулювання і вирішення конфліктної ситуації. Аналізувати тактику, стилі і прийоми ведення переговорів, накопичений досвід у сфері міжнародних переговорів і можливості його застосування в Україні.	
4 / 2	Тема 12. Особливості виникнення і розвитку етнополітичних конфліктів у сучасному світі.	Розглядати особливості етнополітичних конфліктів як найбільш складного для вирішення виду. Аналізувати можливі шляхи врегулювання етнополітичних конфліктів. Розкривати проблеми етнополітичних відносин в Україні на сучасному етапі, їхньому конфліктному потенціалі.	
4 / 2	Тема 13. Релігійна складова політичних конфліктів: історія, сучасність.		
2 / 2	Тема 14. Інтернет та соціальні мережі у сучасних політичних конфліктах.	Аналізувати особливості кіберконфліктів, кібербезпеки у сучасному політичному просторі. Розкривати специфіку та особливості, правовий механізм протидії політичним конфліктам в кіберпросторі та важливість інформаційної безпеки України в умовах російсько-української війни.	
4 / 2	Тема 15. Політичні конфлікти у незалежній Україні.	Сформулювати уявлення про основні типи політичних конфліктів у сучасній Україні. Аналізувати вплив трансформації суспільно-політичної системи на розвиток конфліктів, вміти виявляти і прогнозувати розвиток політичних конфліктів на найближчу чи більш віддалену перспективу.	
4 / 2	Тема 16. Російсько-українська війна як військово-політичний конфлікт.	Розкривати політологічні аспекти російсько-українського військово-політичного, збройного конфлікту, характер та ідеологічну складову російсько-української війни. Аналізувати етнополітичні, ідеологічні, соціокультурні та релігійні аспекти російсько-української війни, сутність та	

		прояви расизму.	
--	--	-----------------	--

Літературні джерела

1. Білецька Т.В., Ігнат'єва Т.В. Міжнародні конфлікти сучасності: теорія і практика аналізу Навчально-методичний посібник. — Кам'янець-Подільський, 2020. 50 с.
2. Гомза І. Політичні конфлікти та їх трансформаційний потенціал. URL: <https://kse.ua/ua/kse-course/politichni-konflikti-ta-yih-transformatsiyniy-potentsial/>
3. Завгородня Ю.В. Політичне протистояння в кіберпросторі: глобалізаційний аспект. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. №40. 2022. Видавничий дім
4. Завгородня Ю.В. Різновиди політичних конфліктів у кіберпросторі. Актуальні проблеми політики. 2023. Вип. 71. http://app.nuoua.od.ua/archive/71_2023/11.pdf
5. Кіянка І. Б. Політична конфліктологія: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. 96 с.
6. Конфлікти, що змінили світ. / Ігор Попов, Наталя Іщенко, Павло Щелін. К.; Фоліо, 2020, 186 с.
7. Кулик В. (ред.) Інтерпретації російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях. К., ІПЕНД, 2020. 328 с.
8. Томахів В.Я. Методичні вказівки для вивчення навчальної дисципліни «Політична конфліктологія». Тернопіль: «Економічна думка», ТНЕУ, 2019. 21 с.
9. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
10. Сучасні політологічні теорії конфлікту [Електронний ресурс] Студопедія. 2018. Режим доступу до ресурсу: <http://studies.in.ua/ru/teoriya-politicheskogokonflikta-shpargalki/1822-suchasn-poltologchn-teoryi-konflktu.html>.
11. Топ-10 збройних конфліктів у 2020 році <https://www.slovoidilo.ua/2020/02/14/infografika/svit/top-10-zbrojnyh-konfliktiv-2020-rocz>
12. Трофименко А. В., Константинова Ю.В. Конфліктологія та теорія переговорів : навчальний посібник. Маріуполь : МДУ, 2020. 375 с.
13. Філоненко М. Міжнародні політичні конфлікти: пошук ефективних моделей врегулювання. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/52034>
14. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 168 с.
15. Barash David P., Webel Charles P. Peace and Conflict Studie. Fifth Edition. SAGE Publications, 2021. 784 p.
16. Basuchoudhary A., Bang J.T., David J., Sen T. Identifying the Complex Causes of Civil War: A Machine Learning Approach. Palgrave, 2021. 148 p.
17. De Waal Thomas. The Caucasus: An Introduction 2nd Edition . Oxford University Press, 2018. 312 p.
18. Gerard Catherine, Kriesberg Louis. Conflict and Collaboration: For Better or Worse Routledge, 2018. 230 p.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «**Політична конфліктологія**» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час заняття (8 тем по 5 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Усне опитування під час заняття (8 тем по 5 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Написання КППЗ, яке включає вибір теми, складання плану, написання роботи = 70 балів . 2. Захист КППЗ = 30 балів	1. Відповідь на 2 питання , кожне з яких = 40 балам, а у підсумку = 80 балів 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали кожний = 20 балів.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом